

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. L. M.**, V., O., Č., proti žalovanému: **A. P.**, D. P. X., IČO: X., **o odporovateľnosť právneho úkonu**, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 48Cb/90/1998, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obo/68/2009-322 zo dňa 9. septembra 2009, právoplatného dňa 29. októbra 2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Dovoláním napadnutým uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu prvostupňového, č. k. 48Cb/90/1998-311 zo dňa 1. apríla 2009, ktorým návrh zamietol a rozhodnutie o náhrade trov konania odložil v súlade s ustanovením § 151 ods. 3 OSP na čas po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia vo veci samej. Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie odkazom na ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka a zisteným skutkovým stavom, z ktorých vyvodil, že právo odporovať právnomu úkonu bolo uplatnené žalobcom oneskorene, pretože žalobca uplatnil toto právo po uplynutí zákonnej trojročnej prekluzívnej lehoty, od kedy bol napádaný právny úkon urobený.

Odvolací súd sa vo svojom potvrdzujúcom rozsudku stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa považujúc ho za správne a zákonné. Vyhodnotil odvolanie žalobcu za nedôvodné aj z hľadiska ním vytýkanej procesnej nesprávnosti postupu súdu prvého stupňa, ktorým malo prísť k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces tým,

že prvostupňový súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti napriek riadnemu ospravedlneniu.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v zákonnej lehote a na svoje zastupovanie v dovolacom konaní splnomocnil Mgr. L. B., advokátku so sídlom M., M. O., Č.. Dôvodil tým, že tak odvolací súd, ako aj súd prvého stupňa, porušili jeho právo na spravodlivý a nestranný proces tým, že mu neumožnili zúčastniť sa pojednávania pred prvostupňovým súdom dňa 01. 04. 2009, napriek jeho riadnu a včasnému ospravedlneniu. Podľa jeho názoru mu tým znemožnili uplatniť ďalšie skutkové tvrdenia a navrhnúť dôkazy na uplatnenie svojich práv. V tomto postupe súdov vzhladol porušenie jeho práv podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Domáhal sa zrušenia oboch rozhodnutí nižších stupňov a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 14. 09. 2011. Poukazujúc na správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ako i súdu prvostupňového, navrhol dovolanie pre jeho nedôvodnosť zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 OSP), predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky dovolacieho konania. Rozhodujúc vo veci bez nariadenia dovolacieho pojednávania podľa § 243a ods. 1 OSP dospel k záveru, že dovolacie konanie je potrebné podľa § 104 ods. 2 veta tretia OSP v spojení s § 241 ods. 1 veta druhá OSP a v nadväznosti na § 243c OSP zastaviť.

Podľa § 103 OSP, kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 OSP, ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 241 ods. 1 veta druhá OSP, dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Podľa § 30 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona

- a) euroadvokát je občan členského štátu Európskej únie alebo iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ktorý je oprávnený poskytovať právne služby samostatne na základe profesijného označenia uvedeného v prílohe č. 1,
- b) hosťujúci euroadvokát je euroadvokát, ktorý poskytuje právne služby na území Slovenskej republiky dočasne alebo príležitostne,
- c) usadený euroadvokát je euroadvokát, ktorý poskytuje právne služby na území Slovenskej republiky sústavne a ktorý je zapísaný do zoznamu euroadvokátov vedeného komorou,
- d) zahraničný advokát je občan členského štátu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, ktorý je oprávnený v štáte registrácie poskytovať právne služby samostatne a bez obmedzenia a ktorý je zapísaný do zoznamu zahraničných advokátov vedeného komorou,
- e) medzinárodný advokát je občan členského štátu Svetovej obchodnej organizácie, ktorý je oprávnený v štáte registrácie poskytovať právne služby samostatne a bez obmedzenia a ktorý je zapísaný do zoznamu medzinárodných advokátov vedeného komorou.

Podľa § 32 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, hosťujúci euroadvokát je pri zastupovaní účastníka konania v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci a obhajobe obvineného v trestnom konaní povinný spolupracovať s advokátom zapísaným do zoznamu advokátov (ďalej len „spolupracujúci advokát“); inak nie je oprávnený účastníka konania alebo obvineného zastupovať ako advokát. Vzájomnú spoluprácu si advokáti upravujú písomnou zmluvou.

Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, hosťujúci euroadvokát je povinný na požiadanie komory, súdu alebo iného orgánu verejnej moci preukázať svoje oprávnenie vykonávať advokáciu v štáte registrácie samostatne pod niektorým z profesijných označení uvedených v prílohe č. 1 a svoje poistenie

zo zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti s poskytovaním právnych služieb na území Slovenskej republiky; inak nie je oprávnený poskytovať právne služby na území Slovenskej republiky.

Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, usadený euroadvokát je oprávnený poskytovať právne služby na území Slovenskej republiky za podmienok a spôsobom ustanoveným týmto zákonom. Na účely tohto zákona a osobitných predpisov a v súlade s podmienkami ustanovenými týmto zákonom sa usadený euroadvokát považuje za advokáta podľa tohto zákona.

Podľa § 39 ods. 4 veta prvá zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, o zápise do zoznamu euroadvokátov vydá komora usadenému euroadvokátovi osobitný preukaz, ktorým sa preukazuje pred súdmi a inými orgánmi na území Slovenskej republiky.

Podľa § 47 ods. 1 veta druhá zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, z výkonu advokácie zahraničného advokáta je vylúčené zastupovanie účastníka konania v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci, obhajoba obvineného v trestnom konaní a správna majetku klientov.

Podľa § 52 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, z výkonu advokácie medzinárodného advokáta je vylúčené zastupovanie účastníka konania v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci, obhajoba obvineného v trestnom konaní a správna majetku klientov.

Citované ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá OSP zakotvuje tzv. povinné zastúpenie dovolateľa, ktorého účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc, aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 241 ods. 1 a 2 OSP, a aby dovolací súd tak mohol rozhodnúť bez zbytočných prietáhov. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu

súdu o veci ďalej konať. Ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá OSP je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky.

Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo.

Z dôkazu nachádzajúceho sa v spise na č. l. 329 vyplýva, že dovolateľ na základe Plnej moci zo dňa 23. 11. 2009 splnomocnil na svoje zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní Mgr. L. B., advokátku so sídlom M., M. O., Č..

Po zistení tejto skutočnosti dovolacím súdom bol súdny spis prípisom zo dňa 02. 08. 2011 vrátený ako predčasne predložený bez rozhodnutia o dovolaní súdu prvého stupňa, s usmernením, že je potrebné vyzvať splnomocnenú advokátku v zmysle § 35 v spojení s § 32 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, na preukázanie skutočnosti, či má uzatvorenú písomnú zmluvu o vzájomnej spolupráci s advokátom zapísaným do zoznamu Slovenskej advokátskej komory (tzv. spolupracujúcim advokátom) pri zastupovaní účastníka v konaní pred súdom, resp. či je registrovanou usadenou euroadvokátkou v zmysle § 38 a nasl. zákona č. 586/2003 Z. z. s oprávnením k zastupovaniu pred súdom. Zároveň dovolací súd usmernil súd prvého stupňa, že v prípade, ak menovaná advokátka vyššie uvedené podmienky zastupovania účastníka v konaní pred súdom na území Slovenskej republiky nespĺňa, bude potrebné, aby prvostupňový súd s poukazom na § 241 ods. 1 veta druhá OSP vyzval dovolateľa, aby súdu oznámil svojho nového právneho zástupcu, s poučením o následkoch zastavenia konania.

V zmysle pokynu dovolacieho súdu, súd prvého stupňa Výzvou zo dňa 30. 08. 2011 (č. l. 350) vyzval advokátku splnomocnenú dovolateľom, JUDr. L. B., na predloženie dokladov potrebných na zastupovanie žalobcu v dovolacom konaní v lehote 10 dní od jej doručenia. Advokátka prevzala výzvu dňa 12. 09. 2011, avšak nereagovala na ňu.

Vzhľadom na nečinnosť splnomocnenej advokátky, následne súd prvého stupňa Výzvou na odstránenie väd dovolania zo dňa 16. 11. 2011 vyzval dovolateľa, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy oznámil meno právneho zástupcu spĺňajúceho podmienky pre zastupovanie pred súdom Slovenskej republiky s tým, že musí predložiť doklady oprávňujúce ho na zastupovanie podľa § 35 v spojení s § 32, resp. § 38 a nasl. zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Súčasne bol poučený o následku neodstránia tejto vady dovolacieho konania spočívajúceho v zastavení dovolacieho konania. Dovolateľovi bola výzva doručená dňa 25. 11. 2011. Napriek uvedenému poučeniu vo výzve súdu prvého stupňa, dovolateľ naň relevantne nereagoval, t. j. nedostatok svojho kvalifikovaného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní neodstránil.

Keďže sa prvostupňovému súdu nepodarilo vadu dovolacieho konania (zastúpenie dovolateľa advokátom) odstrániť, predložil vec znova dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní.

Oprávnenie poskytovať právne služby na území Slovenskej republiky a zastupovať účastníka konania pred súdmi má občan členského štátu Európskej únie alebo iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore (host'ujúci euroadvokát alebo usadený euroadvokát), pričom podmienky na právne zastupovanie upravuje zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Napriek preukázanému nedostatku kvalifikovaného zastúpenia dovolateľa advokátom v danom dovolacom konaní, vykonal dovolací súd navyše lustráciu dovolateľom zvolenej advokátky Mgr. L. B. v zoznamoch host'ujúcich euroadvokátov, usadených euroadvokátov, zahraničných advokátov a medzinárodných advokátov vedených Slovenskou advokátskou komorou, ale bezvýsledne.

Nedostatok právneho zastúpenia dovolateľa advokátom podľa § 241 ods. 1 veta druhá OSP je odstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Pokiaľ však dovolateľ, napriek poučeniu podľa § 241 ods. 1 OSP o povinnom právnom zastúpení v dovolacom konaní, uvedený procesný nedostatok neodstránil (nepredložil plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní) , tak svojím procesným postupom spôsobil,

že v dovolacom konaní pre tento nedostatok nie je možné pokračovať, a dovolacie konanie je potrebné zastaviť podľa § 243c OSP v spojení s § 104 ods. 2 veta tretia OSP.

Vzhľadom na uvedený nedostatok podmienky dovolacieho konania, ktorý pre nečinnosť dovolateľa zostal neodstránený, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní zastavil. So zreteľom na zastavenie dovolacieho konania, nezaoberal sa dovolací súd otázkou procesnej prípustnosti dovolania, ani vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá OSP a § 224 ods. 1 OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

K uvedeným záverom dospel dovolací päťčlenný senát jednohlasne.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júna 2012

JUDr. Juraj S E M A N, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: L.L.